

Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг
2019 йил “26” июн даги 572-сон
буйруғига 2-ИЛОВА

Талабгорларнинг якка тартибдаги режаси бажарилишини ҳар чорақда мониторинг қилиш тартиби тўғрисида НИЗОМ

Мазкур Низом Ўзбекистон Республикасининг “Таълим тўғрисида”ги, “Кадрлар тайёрлаш миллий дастури тўғрисида”ги қонунларига, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги №ПҚ-2909-сон “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 22 майдаги 304-сон “Олий ўқув юртидан кейинги таълим тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2017 йил 31 майдаги 239/3-сон “Илмий даражалар берувчи илмий кенгаш тўғрисида”ги Низом, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2017 йил 31 майдаги 239/4-сон “Илмий даражалар бериш тартиби тўғрисида”ги Низом, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 22 ноябрдаги 937-сон “Олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрларни тайёрлаш ва аттестациядан ўтказиш тартибини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарорларига мувофиқ докторант ва мустақил изланувчилар (кейинги ўринларда Изланувчи деб аталади) фаолияти самарадорлиги мониторингини олиб бориш учун ишлаб.

І. Умумий қоидалар

1. Ушбу Низом изланувчилар фаолияти самарадорлиги мониторинги тартибини белгилайди.

2. Мазкур Низомда қуйидаги асосий тушунчалар қўлланилади:

олий ўқув юртидан кейинги таълим – жамиятнинг олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрларга эҳтиёжини таъминлашга йўналтирилган узлуксиз таълим тури;

олий ўқув юртидан кейинги таълим институти – ОТМ ёки ИТМда таянч докторантура, докторантура ёки мустақил изланувчилик шаклларидаги олий ўқув юртидан кейинги таълимни амалга ошириш тизими;

таянч докторантура – Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети маблағлари ҳисобидан молиялаштириладиган, ишлаб чиқаришдан ажралган

ҳолда мутахассисликни чуқур ўрганиш ва докторлик диссертациясини тайёрлаш ҳамда ҳимоя қилиш мақсадида улар томонидан илмий изланишлар олиб бориш бўйича фалсафа доктори (PhD) илмий даражаси изланувчилари учун ОТМ ва ИТМларида ташкил этиладиган олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрлар ихтисосликлар бўйича олий ўқув юртидан кейинги таълим шакли;

докторантура – Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети маблағлари ҳисобидан молиялаштириладиган, ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда мутахассисликни чуқур ўрганиш ва докторлик диссертациясини тайёрлаш ҳамда ҳимоя қилиш мақсадида улар томонидан илмий изланишлар олиб бориш бўйича фан доктори (DSc) илмий даражаси изланувчилари учун ОТМ ва ИТМларида ташкил этиладиган олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрлар ихтисосликлар бўйича олий ўқув юртидан кейинги таълим шакли;

мустақил изланувчилик – ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда докторлик диссертациясини тайёрлаш ва ҳимоя қилиш мақсадида мутахассисликни чуқур ўрганиш ва улар томонидан илмий изланишлар бўйича фалсафа доктори (PhD) ёки фан доктори (DSc) илмий даражалари изланувчилари учун ОТМ ва ИТМларда ташкил этиладиган олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрлар бўйича олий ўқув юртидан кейинги таълим шакли;

докторант – ОТМ ёки ИТМга таянч докторантура ёки докторантурага белгиланган тартибда қабул қилинган шахс;

мустақил изланувчи – ОТМ ёки ИТМга мустақил изланувчиликка белгиланган тартибда қабул қилинган шахс;

изланувчи – фалсафа доктори (PhD) ёки фан доктори (DSc) илмий даражасини олиш учун докторлик диссертациясини тайёрлаётган шахс;

мониторинг – изланувчиларнинг илмий фаолиятини белгиланган мезонларга солиштириш билан натижаларини қайд этиш, баҳолаш ва прогнозлаш ҳамда доимий кузатув жараёни.

3. Докторант ва мустақил изланувчиларнинг илмий фаолиятини мониторингини электрон назорат қилиш мақсадида мақсадли мониторинг-ахборот тизими (кейинги ўринларда Тизим деб аталади) қўлланилади. Тизимнинг мақсади - изланувчининг ўз вақтида ҳимоя қилишини таъминлаш, уч йил давомида шахсий иш режанинг ойма-ой бажарилиши учун мониторинг олиб боришдан иборат. Тизим докторант ва

мустақил изланувчиларнинг маълумотлар базасини шакллантириш ҳамда мониторинг олиб бориш учун мўлжалланган.

II. Мониторинг мақсади ва вазифаси

4. Мониторинг мақсади – илмий-тадқиқот ишларини талаб даражасида натижадорлигини ва ўз вақтида тугатишни таъминлашдан иборат.

5. Мониторинг вазифалари:

умумий базани яратиш;

шахсий иш режаларини маълумот базаси сифатида акс эттириш;

диссертацияни тайёрлаш жараёнини кузатиб бориш;

диссертация тайёрлаш боскичларини ўз вақтида амалга оширишни таъминлаш бўйича чоралар кўриш;

илмий раҳбар ва маслаҳатчиларнинг фаолиятининг натижавийлигини кузатиб боришдан иборат.

III. Мониторингни ўтказиш тартиби

6. Мониторингни амалга ошириш учун махсус эксперт гуруҳлари ва ихтисосликлар бўйича табақалаштирилган эксперт гуруҳи таркибига фан тармоғига мувофиқ илмий даражага эга мутахассислар киритилади. Бундан ташқари олий ўқув юртидан кейинги таълим институтларининг юқори малакали илмий ходимларни тайёрлаш жараёнини ташкилий бошқарувини амалга оширувчи бўлинма раҳбарлари ҳам киритилиши мумкин.

7. Илмий даражага эга, диссертация мавзуси бўйича илмий ишлари мажуд бўлган 2 та мутахассис (мутахассис бошқа ташкилотлардан таклиф қилиниши мумкин) ва докторант таҳсил олаётган кафедра мудири (бўлим бошлиғи), факультет декани ҳамда Илмий-тадқиқотлар, инновациялар ва илмий-педагогик кадрлар тайёрлаш бўлими бошлиғи (докторантура учун масъуллар)дан иборат бўлган 5 кишилик Эксперт гуруҳи тузилади.

8. Эксперт гуруҳларининг фаолиятларига ва мониторинг натижаларига мониторингни ўтказиш учун тайинланган масъул ходим жавоб беради.

IV. Ҳисобот ҳужжатлари

9. Ҳар бир изланувчининг илмий фаолиятга оид қуйидаги ҳужжатлари бўлиши лозим:

изланувчи ҳақидаги маълумотлар (расм, таянч докторантура, докторантура ва мустақил изланувчиликка кирганлиги тўғрисида буйруқнинг электрон варианты);

уч йиллик шахсий режанинг электрон варианты;
назарий-методологик дастурнинг электрон варианты, тасдиқланган электрон варианты;

илмий мақолалар ва тезисларнинг электрон варианты;
малакавий ва қўшимча имтихонларнинг электрон варианты;
диссертация иши тўғрисида кафедра кўчирмаларининг электрон варианты;

илмий семинарда иштироки тўғрисида маълумотларнинг электрон варианты (Фалсафа доктори (PhD) илмий даражаси учун изланувчилар фаолиятида ўқишнинг биринчи йилида ОТМ ёки ИТМ семинарида диссертация мавзусига доир таҳлилий умумлаштирувчи қисқача маълумот натижалари бўйича (илмий раҳбар билан биргаликда) маъруза қилганлиги ҳамда ўқишнинг иккинчи йилида ОТМ ёки ИТМ илмий-ташкилий бўлинмаси (кафедра, лаборатория, бўлим, сектор) илмий семинарда диссертация ишининг дастлабки натижалари бўйича (мустақил) маъруза билан иштирок этиши инобатга олинган) этганлиги тўғрисидаги ҳужжатлар.

10. Маълумотларни тақдим этиш учун масъул – изланувчилар ва унинг илмий раҳбарлар.

V. Изланувчилар фаолиятини баҳолаш мезонлари

11. Эксперт гуруҳи фалсафа доктори (PhD) илмий даражалари учун изланувчилар фаолияти самарадорлигининг мониторинги қуйидаги мезонлар бўйича амалга оширилади:

ўқишнинг биринчи йилида:

диссертация мавзуси бўйича тасдиқланган шахсий режанинг мавжудлиги ва унинг бажарилиши;

ихтисослик бўйича тасдиқланган назарий-методологик дастурнинг мавжудлиги ва унинг бажарилиши;

ОАК рўйхатида кўрсатилган тармоқ илмий журналларида диссертация мавзуси бўйича камида битта илмий мақоланинг чоп этилганлиги;

илмий конференцияда диссертация мавзуси бўйича маъруза билан иштирок этганлиги;

диссертация мавзуси бўйича таҳлилий умумлаштирувчи қисқача маълумотнинг мавжудлиги;

ОТМ ёки ИТМ семинарида диссертация мавзусига доир таҳлилий умумлаштирувчи қисқача маълумот натижалари бўйича (илмий раҳбар билан биргаликда) маъруза қилганлигини акс эттирувчи ҳужжатнинг нусхаси мавжудлиги.

Ўқишнинг иккинчи йилида:

ОАК рўйхатида кўрсатилган тармоқ илмий журналларида диссертация мавзуси бўйича ҳисобот даврида чоп этилган камида битта илмий мақоланинг мавжудлиги;

диссертация мавзуси бўйича ҳисобот даврида илмий конференция материалларида камида битта чоп этилган маъруза тезисининг мавжудлиги;

ОАК рўйхатида кўрсатилган хорижий журналда диссертация мавзуси бўйича камида битта чоп этилган илмий мақола мавжудлиги;

ОТМ ёки ИТМ илмий-ташкилий бўлинмаси (кафедра, лаборатория, бўлим, сектор) илмий семинарида диссертация ишининг дастлабки натижалари бўйича (мустақил) маъруза билан иштирок этиш;

диссертация мавзуси бўйича шахсий режасининг бажарилиши бўйича ҳисоботнинг нусхаси мавжудлиги.

Ўқишнинг учинчи йилида:

журналларда, шу жумладан хорижий журналларда сони ОАК талабларига мувофиқ чоп этилган илмий мақолалари мавжудлиги;

ОАК талабларига мувофиқ тайёрланган тугалланган диссертация иши, авторефератининг мавжудлиги;

ОТМ ёки ИТМ илмий-ташкилий бўлинмалари мажлисларида диссертация ва авторефератининг кўриб чиқилганлиги ва муҳокама қилинганлигини тасдиқловчи ҳужжатнинг нусхаси мавжудлиги.

12. Эксперт гуруҳи фан доктори (DSc) илмий даражалари учун изланувчилар фаолияти самарадорлигининг мониторинги қуйидаги мезонлар бўйича амалга оширилади:

Ўқишнинг биринчи йилида:

диссертация мавзуси бўйича шахсий режанинг мавжудлиги ва унинг бажарилиши;

диссертациянинг биринчи ва иккинчи боблари тайёрлиги;

диссертация мавзуси бўйича ОАК рўйхатида кўрсатилган журналларда камида учта илмий мақола чоп этилганлиги;

диссертация мавзуси бўйича республика ва халқаро илмий конференциялар материалларида камида битта маъруза тезиси чоп этилганлиги;

диссертация мавзуси бўйича илмий конференция ёки семинарда маъруза қилиш;

диссертация мавзуси бўйича таҳлилий шарҳ;

диссертация мавзуси бўйича таҳлилий шарҳ натижалари бўйича семинарда сўзга чиққанлигини тасдиқловчи ҳужжат нусхасининг мавжудлиги.

Ўкиннинг иккинчи йилида:

диссертациянинг учинчи ва тўртинчи боблари тайёрлиги;

ОАК рўйхатида кўрсатилган журналларда диссертация мавзуси бўйича камида тўртта илмий мақола эълон қилинганлиги (жумладан биттаси хорижда);

диссертация мавзуси бўйича халқаро ва республика илмий конференциялар материалларида чоп этилган камида битта маъруза тезисининг мавжудлиги;

диссертация ишининг дастлабки натижалари бўйича семинар ўтказиш; конференция ёки семинарда маъруза билан қатнашиш (камида бир марта);

диссертация мавзуси бўйича шахсий режанинг бажарилиши тўғрисидаги ҳисобот нусхасининг мавжудлиги.

Ўкиннинг учинчи йилида:

диссертация мавзуси бўйича ОАК рўйхатида кўрсатилган журналларда камида учта илмий мақола эълон қилинганлиги;

диссертация натижалари бўйича (ижтимоий-гуманитар фанлар бўйича) чоп этилган монографиянинг мавжудлиги;

ОАК талабларига мувофиқ тайёрланган тугалланган диссертация иши ва авторефератнинг мавжудлиги;

диссертация ёки авторефератни ОТМ ёки ИТМ илмий-ташқилий бўлинмаларида кўриб чиқилганлиги ва муҳокама этилганлигини тасдиқловчи ҳужжатнинг нусхаси мавжудлиги.

13. Таянч докторант ёки докторантларнинг илмий фаолиятини натижадорлиги уларнинг шахсий режаларига ва мазкур низомнинг 11 ва 12-бандлари талабларига мувофиқ таҳлил қилинади.

14. Таянч докторант ёки докторантнинг шахсий режаси бўйича белгиланган вазифалар ҳамда мазкур низомнинг 11 ва 12-бандларидаги талаблар тўлиқ бажарилган бўлса, мониторинг натижалари ижобий деб ҳисобланади.

15. Эксперт гуруҳи таянч докторант ёки докторантларнинг илмий фаолиятини натижадорлиги уларнинг шахсий режаларига ва мазкур низомнинг 11 ва 12-бандлари талабларига мувофиқ таҳлили асосида шахсий режанинг бажарилиши тўғрисида ҳулоса тайёрлайди.

16. Шахсий режа бажарилмаганлиги аниқланган ҳолатларда унинг бажарилмаганлиги сабаби аниқ кўрсатилади.

17. Изланувчига бириктирилган факультет декани, изланувчи томонидан тайёрланган ҳисоботни факультетнинг Илмий-техникавий кенгашида ҳимоя қилинишини, ҳимоя қилиш санаси ва вақтини олий таълим муассасаси ёки илмий-тадқиқот муассасасининг веб сайтининг махсус саҳифасида эълон қилади.

18. Ҳисобот муҳокамаси натижалари олий таълим муассасаси ёки илмий-тадқиқот институтининг Илмий кенгашига тақдим этилади.

19. Илмий кенгаш йиғилишда докторант (изланувчи)нинг ҳисоботи ва илмий раҳбарининг ҳисоботини эшитилади ва эксперт гуруҳининг хулосаларини ҳисобга олиб, докторантнинг ўқишни давом эттириши мақсадга мувофиқлиги тўғрисида қарорини киритади.

20. Ҳисобот материаллари, Эксперт гуруҳи ва Илмий кенгашнинг хулосалари электрон шаклда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг Илмий-тадқиқот фаолиятини мувофиқлаштириш бошқармасига тақдим этилади.

21. Тадқиқотчи томонидан ҳисобот материаллари олий таълим муассасаси ёки илмий-тадқиқот муассасаси сайтининг махсус саҳифасида онлайн режимда тақдим этилади.

22. Эксперт гуруҳи онлайн режимда ҳисобот материаллари билан танишади ва таҳлил қилади.

23. Ҳисобот материаллари ва хулосалар, олий таълим муассасасининг Илмий кенгаши қарори ёки илмий-тадқиқот муассасасининг Илмий кенгаши қарори муассаса веб сайтининг махсус саҳифасида эълон қилади.

24. Изланувчилар фаолиятини баҳолаш 1 ва 2-иловаларда келтирилган жадвалларга мувофиқ амалга оширилади. Жадваллардаги мезонлар талаблари бажарилган бўлса, тегишли мезонга (+) ишораси ёки мезонлар талаблари бажарилмаган бўлса, тегишли мезонга (-) ишораси билан белгиланади.

VI. Изланувчилар фаолияти мониторинги натижаларини кўриб

чиқиш

25. Ҳар бир йил чораги якунида (чоракдан кейинг ойнинг 5-санасигача) мониторинг натижалари Коллегиал орган томонидан кўриб чиқилади ва тасдиқланади. Шахсий режаларини бажармаган изланувчиларга нисбатан тегишли қарорлар қабул қилинади.

26. Шахсий режаларини бажармаган докторантларнинг фаолияти алоида кўриб чиқилади ва илмий раҳбар ва тегишли кафедра мудирига

чоралар кўрилади ҳамда камчиликларни бартараф этиш бўйича чора-тадбирлар ишлаб чиқилади ва Кенгаш томонидан тасдиқланади.

27. Докторантурадан мониторинг натижалари бўйича четлатилган ёки диссертациясини муддатида ҳимоя қилмаган шахслар диссертациясини тугатиш ва ҳимоя қилиш даврида мустақил изланувчи сифатида расмийлаштирилиши мумкин.

28. ОТМ ёки ИТМнинг ички тартиби ва қоидаларини бузганлиги учун ўқишдан четлатилади.

Талабгорларнинг якка тартибдаги режаси
 бажарилишини ҳар чоракда мониторинг
 қилиш тартиби тўғрисидаги низом

1-ИЛОВА

**Фалсафа доктори (PhD) илмий даражаси учун изланувчилар фаолиятининг
 самарадорлиги мониторинги мезонлари**

Тадқиқотчининг Ф.И.Ш.		
Мезонлар		Изоҳ
Ўқишнинг биринчи йилида		
1.	Диссертация мавзуси бўйича тасдиқланган шахсий режа нусхаси	
2.	Ихтисослик бўйича тасдиқланган назарий-методологик дастур нусхаси	
3.	ОАК рўйхатида кўрсатилган тармоқ илмий журналларида диссертация мавзуси бўйича чоп этилган илмий мақоланинг нусхаси (камида 1 та)	
4.	Диссертация мавзуси бўйича илмий конференциядаги маъруза (тезис) нусхаси	
5.	Диссертация мавзуси бўйича тахлилий умумлаштирувчи қисқача маълумот нусхаси	
6.	ОТМ ёки ИТМ семинарида диссертация мавзусига доир тахлилий умумлаштирувчи қисқача маълумот натижалари бўйича (илмий раҳбар билан биргаликда) маъруза қилганлигини ақс эттирувчи ҳужжат нусхаси	
Ўқишнинг иккинчи йилида		
1.	Ҳисобот даврида ОАК рўйхатида кўрсатилган тармоқ илмий журналларида диссертация мавзуси бўйича чоп этилган илмий мақоланинг нусхаси (камида 1 та)	
2.	Ҳисобот даврида диссертация мавзуси бўйича илмий конференция материалларида чоп этилган маъруза тезисининг нусхаси (камида 1 та)	
3.	ОАК рўйхатида кўрсатилган хорижий журналда диссертация мавзуси бўйича камида битта чоп этилган илмий мақоланинг нусхаси (камида 1 та)	
4.	ОТМ ёки ИТМ илмий-ташкилий бўлинмаси (кафедра, лаборатория, бўлим, сектор) илмий семинарида диссертация ишининг дастлабки натижалари бўйича (мустақил) маъруза қилганлигини ақс эттирувчи ҳужжатнинг нусхаси	
5.	Диссертация мавзуси бўйича шахсий режасининг бажарилиши бўйича ҳисоботнинг нусхаси	
Ўқишнинг учинчи йилида		
1.	Журналларда, шу жумладан хорижий журналларда сони ОАК талабларига мувофиқ чоп этилган илмий мақолаларининг нусхалари	
2.	ОАК талабларига мувофиқ тайёрланган тугалланган диссертация иши, авторефератининг мавжудлигини тасдиқловчи ҳужжатнинг нусхаси	
3.	ОТМ ёки ИТМ илмий-ташкилий бўлинмалари мажлисларида диссертация ва авторефератининг кўриб чиқилганлиги ва муҳокама қилинганлигини тасдиқловчи ҳужжатнинг нусхаси	

Талабгорларнинг якка тартибдаги режаси
 бажарилишини ҳар чоракда мониторинг
 қилиш тартиби тўғрисидаги низом
 2-ИЛОВА

**Фан доктори (DSc) илмий даражаси учуй изланувчилар фаолиятининг
 самарадорлиги мониторинги мезонлари**

Тадқиқотчининг Ф.И.Ш.		
Мезонлар		Изоҳ
Ўқишнинг биринчи йилида		
1.	Диссертация мавзуси бўйича тасдиқланган шахсий режа нусхаси	
2.	Диссертациянинг биринчи ва иккинчи боблари pdf форматда электрон нусхаси (кўчириш ва чоп этиш химояланган)	
3.	Диссертация мавзуси бўйича ОАК рўйхатида кўрсатилган журналларда илмий мақолаларнинг нусхаси (камида 3 та)	
4.	Диссертация мавзуси бўйича республика ва халқаро илмий конференциялар материалларида маъруза тезиси нусхаси (камида 1 та)	
5.	Диссертация мавзуси бўйича илмий конференция ёки семинарда маъруза қилинганлигини тасдиқловчи ҳужжатнинг нусхаси	
6.	Диссертация мавзуси бўйича таҳлилий шарҳи pdf форматда электрон нусхаси (кўчириш ва чоп этиш химояланган)	
7.	Диссертация мавзуси бўйича таҳлилий шарҳ натижалари бўйича семинарда сўзга чиққанлигини тасдиқловчи ҳужжат нусхаси	
Ўқишнинг иккинчи йилида		
1.	Диссертациянинг учинчи ва тўртинчи боблари pdf форматда электрон нусхаси (кўчириш ва чоп этиш химояланган)	
2.	Ҳисобот даврида диссертация мавзуси бўйича илмий конференция материалларида чоп этилган маъруза тезисининг нусхаси (камида 1 та)	
3.	ОАК рўйхатида кўрсатилган хорижий журналда диссертация мавзуси бўйича камида битта чоп этилган илмий мақоланинг нусхаси (камида 1 та)	
4.	ОТМ ёки ИТМ илмий-ташкилий бўлинмаси (кафедра, лаборатория, бўлим, сектор) илмий семинарида диссертация ишининг дастлабки натижалари бўйича (мустақил) маъруза қилганлигини акс эттирувчи ҳужжатнинг нусхаси	
5.	Диссертация мавзуси бўйича шахсий режасининг бажарилиши бўйича ҳисоботнинг нусхаси	
Ўқишнинг учинчи йилида		
1.	Журналларда, шу жумладан хорижий журналларда сони ОАК талабларига мувофиқ чоп этилган илмий мақолаларининг нусхалари	
2.	ОАК талабларига мувофиқ тайёрланган тугалланган диссертация иши, авторефератининг мавжудлигини тасдиқловчи ҳужжатнинг нусхаси	
3.	ОТМ ёки ИТМ илмий-ташкилий бўлинмалари мажлисларида диссертация ва авторефератининг кўриб чиқилганлиги ва муҳокама қилинганлигини тасдиқловчи ҳужжатнинг нусхаси	